

การจัดการเส้นทางท่องเที่ยวตามความทรงจำร่วม 3 จังหวัด 3 ประเทศ
สกลนคร-นครพนม-มุกดาหาร-สปป.ลาว-เวียดนาม

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรศักดิ์ ศรีกระจำง และคณะ

การจัดการเส้นทางท่องเที่ยวตามความทรงจำร่วม 3 จังหวัด 3 ประเทศ สกลนคร-นครพนม-มุกดาหาร-สปป.ลาว-เวียดนาม¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรศักดิ์ ศรีกระจำงและคณะ²
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

บทคัดย่อ

การจัดการเส้นทางท่องเที่ยวตามความทรงจำร่วมในกลุ่มจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร สปป.ลาว และเวียดนาม จากจุดเชื่อมโยงที่ก่อให้เกิดสายสัมพันธ์เชิงวัฒนธรรมจากสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 22 เชื่อมต่อจังหวัดสกลนคร และนครพนม ข้ามสะพานสู่ฝั่งลาวที่เมืองท่าแขก เข้าสู่เส้นทาง R13 ของลาวซึ่งแยกได้ 2 เส้นทาง ทางแรกเลี้ยวซ้ายผ่านแขวงบอลิคำไซเข้าสู่เส้นทาง R8 และผ่านหลักขาของลาวไปถึงเมืองวิงห์ เหวอานของเวียดนาม เลี้ยวขวาเข้าสู่เส้นทาง R12 ของลาว จากเมืองท่าแขกตรงไปผ่านด่านจำโหละ จังหวัดกวางบิงห์ และไปถึงเมืองวิงห์ของเวียดนาม และเส้นทาง R9 จากสะพานมิตรภาพ 2 (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต) ซึ่งเป็นเส้นทางสายหลักที่เชื่อมโยงพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกจากทะเลอันดามันเข้ากับพื้นที่ทางฝั่งตะวันออกด้านทะเลจีนใต้มุกดาหาร เข้าสู่ สปป.ลาว ผ่านแขวงสะหวันนะเขตเข้าสู่เวียดนามผ่านเมืองชายแดนที่มีชื่อว่า ลาวบาว เชื่อมไปยังเมืองดองฮาและกวางตรี ผ่านเมืองเว้และไปสิ้นสุดที่ชายฝั่งเวียดนามที่เมืองดานัง โดยนำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวมาวิเคราะห์จัดทำเส้นทางและกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดจากความทรงจำร่วม (ใหม่) ตามเส้นทาง R8 R9 และ R12 เพื่อนำเสนอข้อมูลเส้นทางท่องเที่ยวตามความทรงจำร่วมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ ให้เกิดมูลค่าเพิ่มในกลุ่มจังหวัด สกลนคร นครพนม มุกดาหาร สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

คำสำคัญ การจัดการเส้นทาง, ความทรงจำร่วม, 3 จังหวัด 3 ประเทศ

¹ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่องการจัดการเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคมและวัฒนธรรมในกลุ่มจังหวัด สกลนคร นครพนม มุกดาหาร สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

² นักวิจัยร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทยา อธิธิชินบัญชร และรองศาสตราจารย์ ดร. ชนินทร์ วัฒนสินธ์

The arrangement of Tourism Route in 3 Provinces and 3 Countries: Sakon Nakhon – Nakhon Phanom – Mukdahan – Laos PDR - Vietnam

Surasak Sikrajang Asst. Prof. and Team
Sisaket Rajabhat University

Abstract

The arrangement of tourism route: Sakon Nakhon, Nakhon Phanom, Mukdahan, Laos PDR and Vietnam, the connection grows cultural relation from the 3th Friendship Bridge (Nakhon Phanom – Khammoun) by taking the route number 22 which connect to Sakon Nakhon, Nakhon Phanom, and Takhek (Laos), then take the route number R13 in Laos PDR which divides into 2 routes: first, turn left pass Bolikamsai Province to R 8 and pass 20th kilometer to Vinh and Nghean of Vietnam; and turn right to R 12 in Laos PDR from Takhek through Jaloh Checkpoint of Kwangbinh and arrive Vinh of Vietnam. Moreover, R 9 from the 2nd Friendship Bridge (Mukdahan – Savhanakhet) is the main route which connects the West of Andaman Sea to the East coast of South China Sea. We can travel from Mukdahan to Laos PDR through Savhanakhet Province and to Laobao of Vietnam – this province helps connect to Donha and Quang Tri through Veh and stop at the coast of Dahnang. After analyzing and arranging routes and traditional and cultural tourism activities from new related remembrance in R 8, R 9 and R 12 to publicize, this project aims to utilize for helping tourists (both Thais and foreigners) and to add more value to Sakon Nakhon, Nakhon Phanom and Mukdahan including AEC.

Keywords: route arranging, related remembrance, 3 provinces 3 countries

บทนำ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน เป็นพื้นที่ราบสูงของไทย มีเนื้อที่กว้างใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 33.17 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศไทย (สำนักงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2552) จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหารเป็นจังหวัด ที่มีพื้นที่ตั้งอยู่ริมโขง โดยมีแม่น้ำโขงกั้นเป็นพรมแดนกับประเทศ สปป.ลาว และเป็นจังหวัดที่มีภูมิทัศน์และทัศนียภาพสองฝั่งโขงที่สวยงามแปลกตา โดยเฉพาะธรรมชาติเลียบริมโขงงดงาม ประทับใจ เหมาะแก่การท่องเที่ยว นอกจากนี้ในจังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหารยังมีแหล่งท่องเที่ยวหลายจุดเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด สกลนครที่มีผืนป่าอุดมสมบูรณ์แถบเทือกเขาภูพาน ทำให้บริเวณพื้นที่สามจังหวัดดังกล่าว มีอุทยานแห่งชาติถึง ๖ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติภูสิงห์ ของจังหวัดนครพนม อุทยานแห่งชาติภูพาน ภูผาเหล็ก ภูผายล ของจังหวัดสกลนครและอุทยานแห่งชาติภูผาเทิบ ภูสระดอกบัวของจังหวัดมุกดาหาร เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ชอบธรรมชาติ เล่นน้ำตก ชมทิวทัศน์ ส่งผลให้ 3 จังหวัด สกลนคร นครพนม มุกดาหาร หรือเรียกว่า “กลุ่มจังหวัดสนุก” เป็นแหล่งท่องเที่ยวอีสานตอนบนที่มีศักยภาพและทรัพยากรการท่องเที่ยว

นอกจากนี้บริเวณที่ตั้งสามจังหวัดดังกล่าวยังเป็นแหล่งเก่าแก่ของอารยธรรมโลกมีการพบเห็นร่องรอยทางโบราณคดีของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ เช่น ภาพรอยสลักผาหินสามพันปีที่ภูผายล จังหวัดสกลนคร ภาพเขียนสีโบราณก่อนประวัติศาสตร์ที่ภูเก้า จังหวัดมุกดาหาร นอกจากนี้ยุคสมัยของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์แล้วยังพบร่องรอยแห่งอารยธรรมยุคต่างๆ เช่น สมัยทวารวดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมัยลพบุรีซึ่งเป็นยุคที่ขอมเรืองอำนาจ จะเห็นศิลปะยุคนี้กระจายอยู่ทั่วทั้งจังหวัดสกลนคร เช่น ปราสาทพระธาตุนารายณ์เจงเวง พระธาตุภูเพ็ก พระธาตุคุ่ม ฯลฯ ล้วนเป็นศาสนสถานของขอมอันใหญ่โตที่ได้สร้างไว้บนแผ่นดินอีสานสมัยที่ยังรุ่งเรือง ในพื้นที่สามจังหวัดนี้ยังเป็นดินแดนแห่งพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เพราะมีวัดโบราณเก่าแก่ที่มีศิลปกรรมและประติมากรรมวิจิตรงดงามตั้งกระจายอยู่ทั่วไป รวมทั้งวัดป่ามากมายที่นำไปแวะชม บางแห่งมีพิพิธภัณฑ์แสดงอัฐิพระและบรรจุอัฐิธาตุของพระเกจิสายวิปัสณากรรมฐานชื่อดังหลายรูป เช่น พระอาจารย์มั่นภูริทัตโต พระอาจารย์หลุย จันทสาโร ฯลฯ ไม่เพียงเท่านั้นในสามจังหวัดนี้ยังเป็นທີ່ประดิษฐานของพระธาตุศักดิ์สิทธิ์มากมาย โดยเฉพาะที่จังหวัดนครพนมเป็นดินแดนแห่งพระธาตุประจำวันเกิดที่ควรไปกราบไหว้สักการะเป็นมงคลแห่งชีวิต ได้แก่ พระธาตุนพนม พระธาตุเรณู พระธาตุศรีคุณ พระธาตุมหาชัย พระธาตุประสิทธิ์ พระธาตุท่าอุเทน และพระธาตุนคร หรือข้ามฝั่งโขงไปเที่ยวประเทศลาว บริเวณแขวงบอลิคำไซ แขวงคำม่วน หรือ ท่าแขก ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยว

จากการศึกษา ศักยภาพและมูลค่าเพิ่มของเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคมและวัฒนธรรมกลุ่มจังหวัด สกลนคร นครพนม มุกดาหาร สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) พบว่าจังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม มีเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทย สปป. ลาว และเวียดนาม ผ่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว 2 จังหวัดมุกดาหาร และสะพานมิตรภาพไทย-ลาว 3 จังหวัดนครพนม อยู่หลายเส้นทางภายใต้กรอบข้อตกลง GMS โดยเส้นทางสำคัญคือเส้นทาง R9 (เชื่อมระหว่างมุกดาหาร-แขวงสะหวันนะเขต - เมืองดานัง) เส้นทาง R8 (เชื่อมระหว่างนครพนม-แขวงคำม่วน-แขวงบอลิคำไซ-เมืองวินห์ (Vinh) และเส้นทาง R12 (เชื่อมโยงระหว่างนครพนม-แขวงคำม่วน-เมืองท่าติญ(Ha Tinh) ซึ่งสภาพถนนใน สปป.ลาว ยังอยู่ระหว่างการพัฒนาเส้นทางให้ทัดเทียมมาตรฐานของไทย และเวียดนาม ทำให้การขนส่งไม่สะดวก อีกทั้งเส้นทาง R8 ยังตัดผ่านภูเขาสูงชันทำให้มีความเสี่ยงในการขนส่งข้ามแดน และใช้เวลาสำหรับพิธีการ

ทางศุลกากรมาก รวมถึงไม่มีจุดพักสินค้าในการขนส่งต่อ ซึ่งเส้นทาง R8 สามารถนำมาใช้เป็นเส้นทางเพื่อการท่องเที่ยวได้ เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวระหว่างเส้นทาง

สำหรับเส้นทาง R9 เป็นเส้นทางที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวไม่ว่าชาวไทยและชาวต่างชาติให้เดินทางไป ในแขวงสะหวันนะเขต ประเทศ สปป.ลาว เพื่อเดินทางต่อไปที่ประเทศเวียดนาม เนื่องจากสภาพเส้นทาง R9 ได้มีการปรับปรุงสภาพถนนให้ดีขึ้น โดยมีการปรับเปลี่ยนเส้นทางที่มีสองช่องทางการจราจรมาเป็นสี่ช่องทางการจราจร เพื่อให้การขนส่งสินค้า และการสัญจรในการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดไปจนถึงระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น ที่สำคัญตามเส้นทาง R9 ยังมีแหล่งทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย

ส่วนเส้นทาง R12 เป็นเส้นทางที่สั้นที่สุด สภาพถนนสามารถใช้การได้ดี ถึงแม้ว่าจะไม่ดีเยี่ยม แต่ก็มีความสะดวกสบายของภูเขาน้อยกว่าเส้นทางหมายเลข 9 จากจังหวัดมุกดาหารของประเทศไทย เชื่อมต่อแขวงสะหวันนะเขตของ สปป.ลาว เข้าสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยสังคมนิยมเวียดนามทางด่านลาวบาวที่เมืองกว๋างจิ (Quang Tri) เส้นทาง R12 นี้ จะเหมาะที่จะเป็นเส้นในการขนส่งสินค้า (โลจิสติกส์) โดยเฉพาะสินค้าการเกษตรจากประเทศไทยไปยังประเทศ สปป.ลาว และสาธารณรัฐประชาธิปไตยสังคมนิยมเวียดนามแล้วไปประเทศจีน หรือจากประเทศจีน เข้าสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยสังคมนิยมเวียดนามเข้าสู่ สปป.ลาว มาที่ประเทศไทย มากที่สุด ใช้ระยะเวลาในการขนส่งเพียง 3 วัน นับได้ว่าเป็นเส้นทางที่สั้นที่สุด และเส้นทาง R12 นี้สามารถพัฒนาเส้นทางให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน และฮานอย

ในประเทศ สปป.ลาว มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากมายไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อาทิ พระธาตุศรีโคตรบอง พระธาตุอิงฮัง แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ถ้ำกองลอ กำแพงหินยักษ์ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เซโปน

สำหรับประเทศเวียดนาม มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ อาทิ พิพิธภัณฑ์โฮจิมินห์ พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมชาติพันธุ๋ก้วยเจาชนเผ่าภูไท พิพิธภัณฑ์กวีเหวียนยู๋ หมู่บ้านมั่งแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติหาดเกา เลอ ถ้ำฟองยา

จากการศึกษาศักยภาพและมูลค่าเพิ่มของเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคมและวัฒนธรรมกลุ่มจังหวัด สกลนคร นครพนม มุกดาหาร สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) พบว่า จังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร สปป.ลาว และเวียดนาม มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม หลากหลาย ที่สำคัญใน 3 จังหวัด 3 ประเทศ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวบางแหล่งที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่าง 3 จังหวัด 3 ประเทศ เกิดเป็นเรื่องราว ความทรงจำร่วม ระหว่างกัน

บทความนี้มุ่งอธิบายเส้นทางจากจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร-สปป.ลาว และเวียดนามตามเส้นทาง R8 R9 และ R 12 ในการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากความทรงจำร่วม หรือ เรื่องราว (Story) โดยศึกษาจากกระบวนการทัศน์ของนักภูมิศาสตร์ นักบริหารจัดการ นักเศรษฐศาสตร์ นักรัฐศาสตร์ นักมานุษยวิทยา สังคมวิทยา และกระบวนการทัศน์เชิงสหวิทยาการ ในการวิเคราะห์เชิงแนวคิดทฤษฎีเพื่อสนับสนุนเรื่องราว (Story) แหล่งท่องเที่ยวที่เชื่อมความทรงจำร่วมระหว่าง 3 จังหวัด 3 ประเทศ จาก สกลนคร นครพนม มุกดาหาร สปป.ลาว และ เวียดนาม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยว 3 จังหวัด 3 ประเทศ

ความทรงจำร่วม 3 จังหวัด 3 ประเทศ

จากการศึกษาความทรงจำร่วมกลุ่มจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร สปป.ลาว จากเมืองท่าแขก เมืองสะหวันนะเขต บอลิคำไซ และเวียดนามจากเมืองวินห์ (Vinh) กว่างบิญ (Quang Binh) กว่างจิ (Quang Tri) ดานัง (Da Nang) และเถื่อเทียน-เว้ (Thua Thien Hue) พบว่า ความทรงจำร่วมในแหล่งท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ผูกพันระหว่างคน 3 จังหวัด 3 ประเทศ เกิดจากความทรงจำร่วมกันใน 4 มิติ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 มิติความทรงจำร่วม 3 จังหวัด 3 ประเทศ

ความทรงจำร่วมเกี่ยวกับวีรบุรุษ	ความทรงจำร่วมชาติพันธุ์
ความทรงจำร่วมในความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์	ความทรงจำร่วมในทรัพยากรธรรมชาติ

มิติที่ 1 เป็นความทรงจำร่วมเกี่ยวกับบรรพบุรุษตั้งแต่ยุคสงครามอินโดจีน ในการกอบกู้เอกราชสู้รบ และอพยพหนีสงครามจนก่อเกิดเป็น ความเชื่อ ความศรัทธา และความผูกพันร่วมกัน ของผู้นำประเทศเวียดนาม ที่คนไทยรู้จักในนามของลุงโฮ (โฮจิมินห์) ที่หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จังหวัดนครพนม ปัจจุบันใน 3 จังหวัดของประเทศไทย คือ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร จะมีคนไทยเชื้อสายเวียดนามจำนวนมากอาศัยอยู่ นอกจากนี้ยังมีความทรงจำร่วมเกี่ยวกับท่านหนุฮัก หนุฮัก พุมสะหวัน อดีตประธานประเทศสปป.ลาว และอดีตในผู้ร่วมก่อตั้งพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ซึ่งท่านหนุฮักพร้อมด้วยเจ้าสุภานุวงศ์และผู้นำลาวได้เคยมาพำนักในประเทศไทย ที่บ้านพาลูกา อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็นบ้านเกิดของท่านหนุฮัก ปัจจุบันบ้านเดิมของท่านหนุฮักที่พาลูกา ยังคงเหลือเสาบ้านเพียงเสาเดียวเป็นอนุสรณ์ และได้รับการบูรณะจากภาครัฐของทั้งสองประเทศ (ไทย-ลาว) เรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่มเสรีไทยนายเตียง ศิริขันธ์ บุคคลสำคัญที่ไทย -สปป.ลาว- เวียดนาม รับรู้ในฐานะนักต่อสู้ชนพลูกพานของกลุ่มเสรีไทยอีสาน กับแหล่งท่องเที่ยวที่ปรากฏให้เห็น ณ สถานที่ท่องเที่ยว “ถ้ำเสรีไทย”

มิติที่ 2 เป็นความทรงจำร่วมในเรื่องชาติพันธุ์ชาวภูไท ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ใหญ่ที่สุดรองลงมาจากกลุ่มไทลาว ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีแม่น้ำโขงแยกกลุ่มนี้ออกจากภูไทในภาคเหนือของลาว และญวน กลุ่มภูไทกลุ่มใหญ่ที่สุดอาจอยู่แถบกลุ่มน้ำโขง และแถบเทือกเขาภูพาน เช่น จังหวัดนครพนม ได้แก่อำเภอ นาแก เรณูนคร ธาตุพนม ศรีสงคราม เมืองนครพนม จังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอพรรณานิคม วาริชภูมิ พังโคน บ้านม่วง วานรนิวาส กุสุมาลย์ สว่างแดนดิน กุดบาก และจังหวัดมุกดาหาร ที่อำเภอคำชะอี เมืองมุกดาหาร นิคมคำสร้อย ดอนตาล หนองสูง ส่วนชาวภูไทในสาธารณประชาธิปไตยประชาชนลาว อาศัยอยู่ที่แขวงสะหวันนะเขต เมืองวังอ่างคำ ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ทางทิศใต้ของลาว และชาวภูไทในสาธารณรัฐประชาธิปไตยสังคมนิยมเวียดนาม จะอาศัยอยู่บริเวณ จังหวัดเซินลา (Son La) เดียนเบียน (Dien Bien) เยียนบาย (Yen Bai) ล่าวกาย (Lao Cai) ฮัวบิन्ह (Hoa Binh) แหงฮว่า (Thanh hoa) เหงะอาน (Nghe An) ที่เชื่อมโยงวัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกาย วิถีชีวิตของคนทั้งสามประเทศเข้าด้วยกัน (Cultural Attraction)

มิติที่ 3 เป็นความทรงจำร่วมในความเชื่อ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ของคน 3 ประเทศ ของคนไทย คนลาวและ คนภูไท ในเวียดนาม เกี่ยวกับความเคารพศรัทธาในองค์พระธาตุพนม พระธาตุอิงฮัง พระธาตุศรีโคตรบอง ซึ่งถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์บูชาาร่วมกันใน 3 ประเทศ

มิติที่ 4 เป็นความทรงจำร่วมในทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมกัน ในการอาศัยลำน้ำโขงดำเนินชีวิต ตั้งแต่อดีตสู่ปัจจุบัน ใช้แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ในการสร้างรายได้ สร้างอาชีพ และใช้ประโยชน์จากธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ เช่น ถ้ำฟองญาในเวียดนาม ถ้ำกงลอ ใน สปป.ลาว ซึ่งประเทศเวียดนามและ สปป.ลาว ยังมีความเป็นธรรมชาติสูง

จากการศึกษาสังเคราะห์ความทรงจำร่วมใน 4 มิติ ดังกล่าว คณะผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการรับรู้ (Schiffman และ Kanuk, 1987) (Krech และ Crutchfield, 1948; McGuire, 1969; Moutinho, 1987) โดยอาศัยกระบวนการตัดสินใจตามแนวคิดของ Cooper และคณะ, 2005 มาจัดเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่จากจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร สปป.ลาว และเวียดนาม เชื่อมผ่านสะพานมิตรภาพไทย – ลาว 2 สะพานมิตรภาพไทย – ลาว 3 ตามเส้นทาง R 8 R 9 และ R 12

เส้นทางการท่องเที่ยวตามความทรงจำร่วม

จากเวทีสังเคราะห์ร่วมกับผู้ประกอบการ สมาคมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (กลุ่มสนุก) บริษัททัวร์ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง จากจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร สปป.ลาว และเวียดนาม ตามความทรงจำร่วมระหว่าง 3 จังหวัด 3 ประเทศ ผ่านสะพานมิตรภาพไทย – ลาว 2 และสะพานมิตรภาพไทย – ลาว 3 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของประตูกท่องเที่ยว ตามเส้นทาง R8 R9 และ R12 พบว่า ทริปปารท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการต่อทริปในการเดินทางท่องเที่ยว ประมาณ 3 วัน 4 คืน มีต้นทุน (ค่าใช้จ่าย) โดยเฉลี่ยประมาณ 8,000–15,000 บาท (รวมค่าที่พัก อาหาร) และเดินทางเป็นหมู่คณะเฉลี่ยไม่เกิน 15 คน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้ข้อเสนอโปรแกรมเส้นทางการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากความทรงจำร่วม ดังนี้

เส้นทางที่ 1 ตามเส้นทาง R8 (4 วัน 3 คืน) สกลนคร-นครพนม-มุกดาหาร-สะพานมิตรภาพไทย-ลาว 2 - เมืองวินห์ (Vinh) - กว่างบิญ (Quang Binh)

สกลนคร --- พระธาตุเชิงชุม --- ชมหอระฆังเวียดนาม --- พระธาตุเรณูนคร --- พระธาตุพนม --- วัดสองคอน --- บ้านพาลูกา --- พักที่มุกดาหาร --- ข้ามสะพานมิตรภาพไทย-ลาว 2 --- แขวงสะหวันนะเขต --- พิพิธภัณฑ์โฮจิมินห์ --- พระธาตุศรีโคตรบอง --- ถ้ำกงลอ --- พักที่เรือน้ำไขแขวงบอริคำไซ --- เมืองวินห์ (Vinh) --- บ้านลุงโฮจิมินห์ --- พิพิธภัณฑ์กวีเหวียนญู --- เมืองกว๋างบิญ (Quang Binh) --- ถ้ำฟองญา --- นครพนม --- ข้ามสะพานมิตรภาพไทย-ลาว 3 --- พักนครพนม

เส้นทางที่ 2 ตามเส้นทาง R8 (4 วัน 3 คืน) สกลนคร-นครพนม-คำม่วน-สะพานมิตรภาพไทย-ลาว 3 - มุกดาหาร

สกลนคร --- พระธาตุเชิงชุม --- พระธาตุเรณูนคร --- พระธาตุพนม --- บ้านลุงโฮจิมินห์ --- ล่องเรือตามลำน้ำโขง --- ข้ามสะพานมิตรภาพไทย – ลาว 3 --- ถ้ำกงลอ --- พักที่เรือน้ำไข --- แขวงคำม่วน --- อนุสาวรีย์เจ้าสุภานุวงศ์ --- พระธาตุศรีโคตรบอง --- พิพิธภัณฑ์โฮจิมินห์ --- พระธาตุอิงฮัง --- พัก

ที่แขวงสะหวันนะเขต --- มุกดาหาร --- ข้ามสะพานมิตรภาพไทย - ลาว 2 --- ตลาดอินโดจีน --- พิพิธภัณฑสถานบ้านท่าหินอุ้ม --- วัดสองคอน --- พักนครพนม

เส้นทางที่ 3 ตามเส้นทาง R9 (4 วัน 3 คืน) กวางจิ (Quang Tri)-สะหวันนะเขต-คำม่วน-นครพนม-สกลนคร-มุกดาหาร

กวางจิ (Quang Tri)---(เวียดนาม) --- แขวงสะหวันนะเขต --- พิพิธภัณฑสถานโฮจิมินห์ --- พิพิธภัณฑสถานเจ้าสุภานุวงศ์ --- พักที่เมืองท่าแขก --- ข้ามสะพานมิตรภาพไทย - ลาว 3 --- นครพนม --- พิพิธภัณฑสถานบ้านลู่โฮจิมินห์ --- หมู่บ้านมิตรภาพไทย- เวียดนาม --- หอนาฬิกาเวียดนาม --- สกลนคร --- อาสนะวิหารอัครเทวดามิคาล่า --- พิพิธภัณฑสถาน --- พระธาตุเชิงชุม --- หอระฆังเวียดนาม --- พักที่สกลนคร --- มุกดาหาร --- วัดสองคอน --- พิพิธภัณฑสถานบ้านท่าหินอุ้ม --- หอแก้วมุกดาหาร --- ตลาดอินโดจีน --- พักที่มุกดาหาร --- ข้ามสะพานมิตรภาพไทย- ลาว 3 --- เดินทางกลับเวียดนาม

เส้นทางที่ 4 ตามเส้นทาง R12 (4 วัน 3 คืน) เวียดนาม-คำม่วน-สะหวันนะเขต-มุกดาหาร-สกลนคร-นครพนม

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม --- เมืองท่าแขก --- อนุสาวรีย์เจ้าสุภานุวงศ์ --- พิพิธภัณฑสถานโฮจิมินห์ --- แขวงสะหวันนะเขต --- ข้ามสะพานมิตรภาพไทย - ลาว 2 --- มุกดาหาร --- พิพิธภัณฑสถานบ้านท่าหินอุ้ม --- วัดสองคอน --- พระธาตุพนม --- พระธาตุเรณูนคร --- สกลนคร --- พระธาตุเชิงชุม --- หอระฆังเวียดนาม --- พิพิธภัณฑสถาน --- อาสนะวิหารอัครเทวดามิคาล่า --- นครพนม --- บ้านลู่โฮจิมินห์บ้านนาจอก --- หอนาฬิกา --- ล่องเรือตามลำน้ำโขง --- พักที่นครพนม --- ข้ามสะพานมิตรภาพไทย - ลาว 3 --- เดินทางกลับเวียดนาม

ข้อเสนอในการจัดการท่องเที่ยวดังกล่าว เป็นเพียงข้อเสนอเบื้องต้นในการจัดการการท่องเที่ยวใหม่ ตามความทรงจำร่วมของ 3 จังหวัด 3 ประเทศ จากสกลนคร นครพนม มุกดาหาร สปป.ลาว และเวียดนาม เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคม วัฒนธรรม และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ 3 จังหวัด 3 ประเทศ ผ่านความทรงจำร่วมเกี่ยวกับวีรบุรุษ ความทรงจำร่วมชาติพันธุ์ ความทรงจำร่วมในความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความทรงจำร่วมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ โดยอาศัยแนวคิดวิเคราะห์ร่วมกันในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ระหว่างกัน

Reference

- เลิศพร ภาระสกุล. (2551). **ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ**. วารสาร
บริการและการท่องเที่ยวไทย, ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2551).
- .Moutinho, L. (1987). Consumer behavior in tourism. **European Journal of Marketing**
21(10) : 5 – 44.
- Pizam, Abraham, and Mansfeld, Yoel.(2000). **Consumer Behavior in Travel and Tourism**.
Oxford: The Haworth Hospitality Press.
- Schiffman, L. G., and Kanuk, L. L. (1987). **Consumer Behavior**. Englewood Cliffs, New
Jersey: Prentice – Hall.
- Stephen, W., and Stephan, C.(2005). Intergroup anxiety. **Journal of Social Issues** 41: 157
– 166.